

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Ю.О. Давідіч

**ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Транспортно - експедиторська діяльність»

(для студентів 5 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 1004 –
«Транспортні технології», спец. 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і
управління на транспорті (міському електротранспорті)»

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Транспортно - експедиторська діяльність» (для студентів 5 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 1004 – «Транспортні технології», спец. 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті) / Укл.: Давідіч Ю.О. – Харків: ХНАМГ, 2009. - 31с.

Укладач: Ю.О. Давідіч

Наведені програма і робоча програма навчальної дисципліни, їх зміст за змістовними модулями й темами. Включено плани лекцій й практичних занять, методичні вказівки до самостійної роботи, контрольні запитання і критерії оцінювання знань студентів.

Затверджено на засіданні кафедри транспортних систем і логістики, протокол № 1 від 8 вересня 2009 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	5
1.1. Мета, предмет і місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	9
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	9
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	11
2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів.....	12
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	14
2.2.1. Лекційний курс.....	15
2.2.2. Практичні заняття.....	16
2.3. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами.....	17
2.4. Самостійна робота студентів.....	19
2.5. Контрольні запитання з дисципліни для самооцінки знань.....	21
2.6. Індивідуально – консультативна робота.....	23
2.7. Методики активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни.....	23
2.8. Запитання до екзамену.....	24
2.9. Засоби контролю.....	26
2.10. Критерії оцінювання знань студентів.....	27
2.11. Інформаційно-методичне забезпечення.....	30

ВСТУП

Розвиток економіки України та її інтегрування до світової системи господарювання потребують підготовки фахівців у транспортній галузі спроможних організувати та забезпечити виконання транспортно - експедиторської діяльності.

Метою дисципліни є формування системних знань і практичних умінь з транспортно - експедиторської діяльності. **Предметом дисципліни** є види та форми транспортно - експедиторської діяльності, особливості технологічних процесів транспортно-експедиційного обслуговування.

У відповідності до цього фахівець у галузі транспортних технологій повинен **знати**: методи організації транспортно-експедиційного обслуговування; **вміти**: визначати параметри транспортно-експедиційного обслуговування; **мати уявлення**: про перспективні напрямки подальшого розвитку транспортно-експедиційного обслуговування та визначення його ефективності.

Навчальний план з даної дисципліни передбачає проведення аудиторних лекційних і практичних занять, а також вимагає від студента самостійної роботи з основною та додатковою літературою, конспектом лекцій, підготовки до виконання практичних занять.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітньо – кваліфікаційний рівень: *«Спеціаліст», «Магістр».*

Напрямок підготовки: *1004 «Транспортні технології».*

Спеціальність: *7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”.*

Статус дисципліни: *професійної та практичної підготовки.*

Загальна кількість кредитів/ годин: *4,5/162*

Форма підсумкового контролю: *іспит.*

Стандарт чинний з дати затвердження.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражовано й розповсюджено без дозволу Харківської національної академії міського господарства.

Програма розроблена на основі:

ГСВО МОНУ Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2004 р.

ГСВО МОНУ Освітньо - професійна програма підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2004 р.

СВО ХНАМГ Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2008 р.

СВО ХНАМГ Освітньо - професійна програма підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2008 р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2008 р.

1.1. Мета, предмет і місце дисципліни

Мета й завдання вивчення дисципліни - формування системних теоретичних знань та набуття практичних умінь з транспортно - експедиторської діяльності.

Предмет вивчення: методи організації транспортно - експедиторської діяльності.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Транспортно-експедиційна робота	Дипломне проектування
Вантажні перевезення	
Транспортні системи	

1.2. Інформаційний обсяг дисципліни (відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. Транспортно - експедиторська діяльність (4,5/162)

Змістовний модуль 1.1. Ринок транспортно - експедиторських послуг (1,5/ 54)

УНЕ 1.1.1. Види транспортно-експедиційних послуг.

УНЕ 1.1.2. Організація доставки вантажу.

Змістовний модуль 1.2. Планування транспортно-експедиційної діяльності (1,5/ 54)

УНЕ 1.2.1. Транспортно-експедиційна діяльність при внутрішніх перевезеннях по території України.

УНЕ 1.2.2. Транспортно-експедиційна діяльність при транзитних перевезеннях по Україні та транспортно-експедиційні послуги в зовнішньоекономічній діяльності.

Змістовний модуль 1.3. Документальне оформлення доставки вантажу (1,0/36)

УНЕ 1.3.1. Форма і зміст договору транспортної експедиції.

Розрахунково-графічна робота (0,5/18)

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організа- ційна, управлінська, вико- навська, технічна, інші)
1	2	3
На основі договорів на перевезення і статистичної інформації за допомогою методів регресійного аналізу в умовах відповідного структурного відділу підприємства, виконати прогнозування вантажопотоків по окремих об'єктах та видах вантажів та визначити за допомогою імовірісно-статистичних методів їх характеристики та систематизувати вантажопотоки.	Виробнича	Технічна
Використовуючи основні характеристики транспортного процесу та джерела професійної інформації, за допомогою прийнятих методик, в умовах відділу досліджень або перевезень транспортного підприємства формувати та розраховувати маршрути вантажних перевезень.	Виробнича	Технічна
Використовуючи відомості про маршрути перевезень та складові транспортного процесу, за допомогою прийнятих методик у фаховій літературі, в умовах відділу досліджень або перевезень транспортного підприємства складати схеми, графи і матриці транспортних зв'язків (мереж) циклів перевезень.	Виробнича	Технічна
Оформлення документів що супроводжують вантажі для різних видів транспорту.	Виробнича	Технічна
Використовуючи результати аналізу умов експлуатації та формулювання вимог до транспортних засобів, за допомогою відомостей, наведених у фаховій літературі, довідкової інформації та нормативних документів, в умовах відділу перевезень транспортного підприємства, визначити різновид	Виробнича	Технічна

Продовження табл.

1	2	3
транспортних засобів, придатних для транспортування вантажів або пасажирів.		
Використовуючи вимоги до транспортного засобу за умов перевезення конкретного вантажу, результати аналізу сумісності перевезень різних видів вантажів, вид транспорту і вид сполучення, аналіз конструктивних і експлуатаційних властивостей за допомогою певних методик обґрунтувати вибір рухомого складу.	Виробнича	Технічна
Використовуючи відомості щодо класифікацій вантажів і транспортно-технологічних схем, засобів укрупнення вантажів, перевантажувального і складського обладнань, а також спеціалізованого рухомого складу, за допомогою методик, викладених у фаховій літературі, в умовах відділу досліджень або перевезень транспортного підприємства, вибрати найбільш доцільну транспортно-технологічну систему для перевезення конкретного виду вантажу.	Виробнича	Технічна
Використовуючи інструкції про порядок виготовлення, зберігання, застосування єдиної первинної транспортної документації для перевезення вантажів, багажу та обліку транспортної роботи, в умовах відповідного структурного підрозділу підприємства вміти здійснювати контроль правильності оформлення транспортної документації.	Виробнича	Технічна
Використовуючи нормативно-правові документи за допомогою певних методик, в умовах відділу транспорту, вибирати методи і форми контролю за вантажними перевезеннями та здійснювати його виконання	Виробнича	Технічна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Усе про облік та організацію транспортно-експедиторської діяльності. – Х.: Фактор, 2008. – 448 с.
2. Закон Украины «О транспортно - экспедиторской деятельности» от 1.07.04.г. №1955-IV – Закон № 1955.
2. Нагорний Є.В., Черниш Н.Ю. Транспортно-експедиційне обслуговування підприємств та організацій в умовах ринку. Навчальний посібник. Харків. ХНАДУ, 2002 – с.
3. Домшина С.В. и др. Опыт работы транспортно-экспедиционных фирм за рубежом, их роль в организации логистических систем. Москва, 1994. – 43 с.
5. Плужников К.И. Транспортное экспедирование. Москва, ПосКонсульт, 1999. – 573 с.
- 6 Воркут А.И. Грузовые автомобильные перевозки – К.: Вища школа, 1986 - 392 с.
7. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни “Транспортно - експедиторська діяльність” для студентів за напрямом підготовки 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”. Укл.: Ю.О.Давідіч. – Харків: ХНАМГ, 2009. - 50 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

ТРАНСПОРТНО - ЕКСПЕДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Метою та завданням дисципліни є формування системних знань в сфері організації транспортно-експедиторської діяльності. Предмет вивчення дисципліни: зміст та функції транспортно-експедиційної діяльності. Форми та види транспортно-експедиційної діяльності. Основні системи перевезень. Закономірності функціонування транспортної системи. Особливості експедиторської ді-

яльності на різних видах транспорту Форми регулювання процесу перевезень. Методологія розробки, види і структура маршрутів просування товарів.

ТРАНСПОРТНО - ЭКСПЕДИТОРСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Целью и заданием данной дисциплины является формирование системных знаний в сфере организации транспортно-экспедиторской деятельности. Предмет изучения дисциплины: содержание и функции транспортно-экспедиторской деятельности. Формы и виды транспортно-экспедиторской деятельности. Основные системы перевозок. Закономерности функционирования транспортной системы. Особенности экспедиторской работы на разных видах транспорта. Формы регулирования процесса перевозок. Методология разработки, виды и структура маршрутов перемещения товаров.

TRANSPORT - FORWARDING WORK

The purpose and the task of the given discipline is formation of system knowledge in sphere of the organization of forwarding service of the enterprises and the population. A subject of studying of discipline: the maintenance and functions of forwarding work. Forms and kinds of forwarding service. The basic systems of transportations. Laws of functioning of transport system. Features of forwarding work on different types of transport. Forms of regulation of process of transportations. Methodology of development, kinds and structure of routes of moving of the goods.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма розроблена на основі:

ГСВО МОНУ Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2004 р.

ГСВО МОНУ Освітньо - професійна програма підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2004 р.

СВО ХНАМГ Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2008 р.

СВО ХНАМГ Освітньо - професійна програма підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2008 р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста, магістра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», спеціальність 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”, 2008 р.

Загальна характеристика навчальної дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» наведена у табл. 1.

Таблиця 1 – Характеристика навчальної дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»

Характеристика дисципліни: підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо - кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4,5; у тому числі: - змістовних модулів -3; - самостійна робота.	Шифр та назва напрямку: 1004 «Транспортні технології»	Нормативна. Рік підготовки - 5. Семестр – 9.
Кількість кредитів/годин: усього – 4,5/162; за змістовними модулями: ЗМ 1.1 – 1,5/54; ЗМ 1.2 – 1,5/54; ЗМ 1.3 – 1,0/36.	Шифр та назва професійного спрямування: 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”	Лекції – 36 годин. Практичні заняття – 36 годин. Самостійна робота – 90 годин.
Кількість тижнів викладання - 18. Кількість занять за тиждень, годин – 2/2.	Освітньо - кваліфікаційний рівень – «Спеціаліст», «Магістр»	Вид підсумкового контролю: іспит.

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких студенти отримують необхідні знання, є лекції, практичні заняття, консультації.

Важливим елементом опанування професійними знаннями є самостійна робота студента, що проводиться у час, вільний від аудиторних занять.

2.1. КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ

Дисципліна «Транспортно-експедиторська діяльність» відноситься до групи професійної та практичної підготовки для підготовки спеціалістів та магістрів з професійного спрямування 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”.

Попередніми дисциплінами, що повинні бути вивчені студентами до початку засвоєння навчального матеріалу, з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» є: «Транспортно-експедиційна робота», «Вантажні перевезення», «Транспортні системи».

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- зміст та функції транспортно-експедиторської діяльності;
- основні системи перевезень;
- форми регулювання процесу перевезень;
- методологію розробки, види і структуру маршрутів доставки вантажів.

уміти:

- проаналізувати маршрути доставки товарів для виявлення найбільш доцільного з них;
- визначити ціну доставки;
- розробити план доставки з урахуванням вимог замовника;
- проаналізувати ризики, що можуть виникнути в процесі доставки товарів та розробити запобіжні заходи.

мати уявлення:

- про задачі, що повинні бути вирішені при організації транспортно-експедиторської діяльності;
- про перспективні напрямки подальшого розвитку сучасних методів транспортно-експедиторської діяльності та визначення його ефективності, використовувати отримані знання на практиці.

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена відповідно до вимог ГСВО МОН України підготовки спеціалістів та магістрів з професійного спрямування 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”.

2.2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» визначає розподіл навчального часу, що відведений навчальним планом на вивчення дисципліни, за змістовними модулями, темами, формами і видами навчальної роботи (табл. 2).

Таблиця 2 – Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни (теми, підтеми)	Обсяг у годинах		
	Денне навчання		
	Л	Пр	СРС
Модуль 1. Транспортно - експедиторська діяльність	36	36	90
Змістовний модуль 1.1. Ринок транспортно - експедиторських послуг			
УНЕ 1.1.1. Тема 1. Види транспортно-експедиційних послуг.	8	8	11
УНЕ 1.1.2. Тема 2. Організація доставки вантажу.	8	8	11
Змістовний модуль 1.2. Планування транспортно-експедиційної діяльності			
УНЕ 1.2.1. Тема 3. Транспортно-експедиційна діяльність при внутрішніх перевезеннях по території України.	8	8	11
УНЕ 1.2.2. Тема 4. Транспортно-експедиційна діяльність при транзитних перевезеннях по Україні та транспортно-експедиційні послуги в зовнішньоекономічній діяльності	8	8	11
Змістовний модуль 1.3. Документальне оформлення доставки вантажу.			
УНЕ 1.3.1. Тема 5. Форма і зміст договору транспортної експедиції.	4	4	28
Розрахунково-графічна робота	-	-	18

2.2.1. Лекційний курс

Навчальна лекція – це систематизований виклад певних наукових або науково – методичних відомостей, ілюстрований при необхідності засобами наочності або демонстрацією дослідів.

Лекція є одним з основних видів навчальних занять у вищій школі. Призначенням лекції є формування у студентів фундаментальних знань з певної наукової галузі, а також визначає основний зміст і характер усіх інших навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної дисципліни.

Розподіл лекційного часу за спеціальностями напряму підготовки спеціалістів та магістрів з професійного спрямування 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)” наведений для денного навчання у табл. 3.

Таблиця 3 - Розподіл лекційного часу за спеціальностями напряму підготовки спеціалістів та магістрів з професійного спрямування 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)” для денного навчання

Зміст	Кількість годин за Спеціальностями	
	7.100403, ОПС	8.100403, МОП
Змістовний модуль 1.1. Ринок транспортно - експедиторських послуг		
УНЕ 1.1.1. Тема 1. Види транспортно-експедиційних послуг.	8	8
УНЕ 1.1.2. Тема 2. Організація доставки вантажу.	8	8
Змістовний модуль 1.2. Планування транспортно-експедиційної діяльності		
УНЕ 1.2.1. Тема 3. Транспортно-експедиційна діяльність при внутрішніх перевезеннях по території України.	8	8
УНЕ 1.2.2. Тема 4. Транспортно-експедиційна діяльність при транзитних перевезеннях по Україні та транспортно-експедиційні послуги в зовнішньоекономічній діяльності	8	8
Змістовний модуль 1.3. Документальне оформлення доставки вантажу.		
УНЕ 1.3.1. Тема 5. Форма і зміст договору транспортної експедиції	4	4
Всього:	36	36

2.2.2. Практичні заняття

Практичне заняття – це навчальне заняття, під час якого студенти знайомляться з принципом дії та устроєм реальних об’єктів, виконують за певними методиками вирішення типових задач, пов’язаних з їх подальшою професійною діяльністю. Метою виконання практичних занять є закріплення та подальше поглиблення теоретичних знань студента і набуття практичних умінь, що визначені освітньо – професійною програмою напряму підготовки. Практичні заняття проводяться в аудиторіях із використанням методичної, інформаційно-довідкової та нормативно-правової документації, технічних засобів навчання (демонстраційних установок, інформаційних планшетів, мультимедійного устаткування та інше) під керівництвом викладача.

Розподіл навчального часу, що відведений навчальним планом на проведення практичних занять за спеціальностями напряму підготовки спеціалістів та магістрів з професійного спрямування 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)” наведений для денного навчання у табл. 4.

Таблиця 5 - Розподіл часу практичних занять за спеціальностями напряму підготовки спеціалістів та магістрів з професійного спрямування 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)” для денного навчання

Зміст	Кількість годин за Спеціальностями	
	7.100403, ОПС	8.100403, МОП
1	2	3
Змістовний модуль 1.1. Ринок транспортно - експедиторських послуг		
УНЕ 1.1.1. Практичне заняття 1. «Оцінка якості транспортно-експедиційної діяльності»	8	8
УНЕ 1.1.2. Практичне заняття 2. «Вибір рухомого складу для перевезення вантажів при транспортно-експедиційної діяльності»	4	4
УНЕ 1.1.2. Практичне заняття 3. «Розробка параметрів роботи вантажних автомобілів на маршруті при реалізації транспортно-експедиційної діяльності».	4	4

1	2	3
Змістовний модуль 1.2. Планування транспортно-експедиційної діяльності		
УНЕ 1.2.1. Практичне заняття 3. «Прогнозування раціональних параметрів транспортно-експедиційної діяльності»	8	8
УНЕ 1.2.2. Практичне заняття 4. «Аналіз доцільності використання регіональних розподільчих центрів»	8	8
Змістовний модуль 1.3. Документальне оформлення доставки вантажу.		
УНЕ 1.3.1. Практичне заняття 5. Прогнозування потреб населення на транспортно-експедиційне обслуговування та оформлення доставки вантажу	4	4
Всього:	36	36

2.3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА МОДУЛЯМИ І ТЕМАМИ

Модуль 1. Транспортно - експедиторська діяльність

Змістовний модуль 1.1. Ринок транспортно - експедиторських послуг.

УНЕ 1.1.1. Тема 1: « Види транспортно-експедиційних послуг.»

Ринок транспортно-експедиторських послуг на Україні. Види транспортно-експедиційних послуг. Принципи діяльності експедитора. Задачі і обов'язки експедитора.

УНЕ 1.1.2. Тема 2: «Організація доставки вантажу»

Критерії оцінки ефективності транспортного процесу. Техніко-експлуатаційні показники роботи рухомого складу автотранспорту при вантажних перевезен-

нях. Витрати при вантажних автомобільних перевезеннях, собівартість цих перевезень. Маршрутизація перевезень. Шляхова документація. Формування тарифів вантажних перевезень. Організація складського господарства.

Змістовний модуль 1.2. Планування транспортно-експедиційної діяльності.

УНЕ 1.2.1. Тема 3. Транспортно-експедиційна діяльність при внутрішніх перевезеннях по території України.

Планування транспортно-експедиційної діяльності. Транспортно-експедиційна діяльність при внутрішніх перевезеннях по території України. Послідовність всіх операцій і роль кожного суб'єкта, що бере участь при здійсненні експедиторських послуг.

УНЕ 1.2.2. Тема 4. Транспортно-експедиційна діяльність при транзитних перевезеннях по Україні та транспортно-експедиційні послуги в зовнішньоекономічній діяльності.

Транспортно-експедиційна діяльність при транзитних перевезеннях по Україні. Правові основи організації і здійснення транзиту вантажів. Правові аспекти транспортно-експедиційного обслуговування при транзитних перевезеннях. Транспортно-експедиційні послуги в зовнішньоекономічній діяльності. Перевезення вантажу самим експедитором. Перевезення вантажу перевізником.

Змістовний модуль 1.3. Документальне оформлення доставки вантажу.

УНЕ 1.3.1. Тема 5. «Форма і зміст договору транспортної експедиції»

Форма і зміст договору транспортної експедиції. Права експедитора і клієнта. обов'язки експедитора і клієнта. Платня експедитор. Пред'явлення претензій і позовів за договорами перевезення

2.4. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять.

Мета виконання самостійної роботи – поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань і практичних умінь студентів з дисципліни «Транспортно - експедиторська діяльність» шляхом вироблення вміння самостійної роботи з навчальною і фаховою науково - технічною літературою.

Самостійна робота студентів здійснюється у формі: підготовки до лекцій і практичних занять, виконання розрахунково-графічної роботи.

Розподіл обсягу навчального часу на самостійну роботу студентів за формами навчання та видами робіт наведено у табл. 5.

Таблиця 5 - Розподіл обсягу навчального часу на самостійну роботу студентів

Види самостійної роботи студентів	Кількість годин
	денне навч.
1. Підготовка до лекцій	18
2. Вивчення теоретичного матеріалу	16
3. Підготовка до практичних занять	18
4. Виконання розрахунково-графічної роботи	18
5. Підготовка до проміжного і підсумкового контролю	20
Всього:	90

Самостійну роботу студент може виконувати у бібліотеці, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

Підготовка до лекцій передбачає самостійне вивчення теоретичного навчального матеріалу з кожної теми, наданого в основній та додатковій літературі, конспекті лекцій. При цьому необхідно звернути увагу на необхідність чіткого засвоєння основних термінів та визначень, розуміння їх змістовної сутності, обов'язкового аналізу використання теоретичних положень для розв'язання наданих в навчальній літературі прикладів.

Підготовка до практичних занять здійснюється шляхом ознайомлення з основними теоретичними положеннями до кожного практичного заняття, нормативною документацією, методикою виконання розрахунків.

Виконання розрахунково-графічної роботи передбачає самостійне вирішення індивідуального фахового завдання на тему «Розрахунок економічних показників транспортно - експедиторської діяльності» з використанням отриманих теоретичних знань та практичних умінь (табл. 6) .

Завдання для виконання розрахунково-графічної роботи студент отримує під час лекції з дисципліни. Виконану розрахунково-графічну роботу студент повинен здати для перевірки на кафедру (викладачу) під час сесії до проведення екзамену з дисципліни. До екзамену допускаються лише ті студенти, що виконали та захистили розрахунково-графічну роботу на позитивну оцінку.

Таблиця 6 – Розподіл часу самостійної роботи для виконання розрахунково-графічної роботи

Назва етапів розрахунково-графічної роботи	Обсяг СРС, год.	Відсоток виконання
	Денне навч.	Денне навч.
1. Формування моделі транспортних зв'язків транспортно - експедиторської діяльності.	2	10
2. Визначення часу виконання замовлення транспортно - експедиторської діяльності.	8	50
3. Фінансове забезпечення транспортно - експедиторської діяльності.	4	20
4. Оформлення розрахунково-графічної роботи	4	20
Всього:	18	100

Самоперевірку засвоєння навчального матеріалу студент здійснює по контрольних запитаннях, що надані після кожної теми в конспекті лекцій і іншій літературі, та після кожної лабораторної роботи в відповідних методичних вказівках. Якщо на деякі запитання студент не може надати відповіді, то необхідно повторити вивчення навчального матеріалу, або визначити вірну відповідь за допомогою викладача на консультації.

Контроль виконання самостійної роботи здійснюється викладачем даної дисципліни шляхом:

- а) проведення контрольних опитувань студентів на початку та наприкінці лекцій;
- б) перевірки ступеню готовності студентів до виконання практичних робіт та контрольним опитуванням під час здачі звітів з практичних робіт;
- в) перевірки виконання письмової розрахунково-графічної роботи;
- г) проведення поточного та підсумкового тестового контролю за результатами вивчення теоретичного і практичного навчального матеріалу змістовних модулів 1.1, 1.2, 1.3.

2.5. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ САМООЦІНКИ ЗНАНЬ

Змістовний модуль 1.1. Ринок транспортно - експедиторських послуг.

1. Учасники транспортно - експедиторської діяльності.
2. Характеристика транспортно-експедиторської послуги.
3. Види транспортно-експедиторських послуг.
4. Мета створення об'єднання експедиторів.
5. Задачі і обов'язки експедитора.
6. Критерії оцінки ефективності транспортного процесу.
7. Техніко-експлуатаційні показники роботи рухомого складу автотранспорту при вантажних перевезеннях.
8. Маршрути перевезень та їх параметри.
9. Види тарифів при вантажних перевезень.
10. Організація складського господарства.

Змістовний модуль 1.2. Планування транспортно-експедиційної діяльності.

1. Порядок поетапного оформлення первинних документів транспортно-експедиційної діяльності.

2. Документи транспортної експедиції.
3. . Товарно-транспортна накладна.
4. Акт приймання передачі вантажу.
5. Доходи і витрати експедитора.
6. Послуги, що надаються на підставі транспортної експедиції.
7. Послуги, що надаються експедитором на свій ризик.
8. Документація організації і здійснення транзиту вантажів.
9. Особливості транспортно-експедиторські послуг при експорті з України та імпорті до України.

Змістовний модуль 1.3. Документальне оформлення доставки вантажу.

1. Послуги для доставки вантажу, які надаються експедитором.
2. Умови договору транспортної експедиції.
3. Умови організації перевезень вантажів, які відображаються у договорі транспортної експедиції.
4. Обов'язки експедитора, які відображаються у договорі транспортної експедиції..
5. Обов'язки замовника, які відображаються у договорі транспортної експедиції.
6. Додаткові умови. які відображаються у договорі транспортної експедиції.
7. Порядок розрахунків, який відображається у договорі транспортної експедиції.
8. Відповідальність сторін при виконанні договорі транспортної експедиції.
9. Права експедитора і клієнта..
10. Ообов'язки експедитора і клієнта
11. Порядок визначення розміру платні експедитору за надані послуги.
12. Порядок пред'явлення претензій і позовів за договорами перевезення.

2.6. ІНДИВІДУАЛЬНО – КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА

Індивідуально – консультативна робота здійснюється у формі консультацій, перевірки й захисту завдань, що винесені на поточний контроль.

Консультація – форма навчального заняття, під час якого студенти отримують відповіді на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень та їх практичного застосування.

Консультації проводяться у продовж семестру за розкладом консультацій на кафедрі, а також у період сесії перед екзаменом за розкладом консультацій, що складений деканатом та затверджений у відповідному порядку.

2.7. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ЗА ТЕМАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчання студентів з дисципліни «Транспортно - експедиторська діяльність» потребує використання активних форм навчання, які наближують навчальний процес до реальних виробничих ситуацій.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди, проблемні лекції (табл. 7).

Лекція – бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу студентами, завдяки чому лектор може оперативно вносити корективи у викладання лекції. У свою чергу, студенти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, дійти самостійно до певних висновків і узагальнень.

Проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів. Після постановки викладачем проблеми студентам пропонуються запитан-

ня для самостійного обмірковування, спонукуючи їх до самостійного, творчого розв'язання проблеми.

Таблиця 7 – Застосування форм і методів активізації процесу навчання дисципліни у лекційних заняттях

Тема	Навчальна технологія
УНЕ 1.1.1. Тема 1. Види транспортно-експедиційних послуг	Лекція - бесіда
УНЕ 1.1.2. Тема 2. Організація доставки вантажу	Проблемна лекція
УНЕ 1.2.1. Тема 3. Транспортно-експедиційна діяльність при внутрішніх перевезеннях по території України.	Лекція - бесіда
УНЕ 1.2.2. Тема 4. Транспортно-експедиційна діяльність при транзитних перевезеннях по Україні та транспортно-експедиційні послуги в зовнішньоекономічній діяльності	Лекція - бесіда
УНЕ 1.3.1. Тема 5. Форма і зміст договору транспортної експедиції	Лекція - бесіда

2.8. ЗАПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Характеристика учасників транспортно - експедиторської діяльності.
2. Характеристика транспортно-експедиторської послуги.
3. Види транспортно-експедиторських послуг.
4. Мета створення об'єднання експедиторів.
5. Задачі і обов'язки експедитора.
6. Критерії оцінки ефективності транспортного процесу.
7. Техніко-експлуатаційні показники роботи рухомого складу автотранспорту при вантажних перевезеннях.
8. Маршрути перевезень та їх параметри.
9. Види тарифів при вантажних перевезень.
10. Організація складського господарства

11. Порядок поетапного оформлення первинних документів транспортно-експедиційної діяльності.
12. Документи транспортної експедиції.
13. . Товарно-транспортна накладна.
14. Акт приймання передачі вантажу.
15. Доходи і витрати експедитора.
16. Послуги, що надаються на підставі транспортної експедиції.
17. Послуги, що надаються експедитором на свій ризик.
18. Документація організації і здійснення транзиту вантажів.
19. Особливості транспортно-експедиторські послуг при експорті з України.
20. Особливості транспортно-експедиторські послуг при імпорті до України
21. Послуги для доставки вантажу, які надаються експедитором.
22. Умови договору транспортної експедиції.
23. Умови організації перевезень вантажів, які відображаються у договорі транспортної експедиції.
24. Обов'язки експедитора, які відображаються у договорі транспортної експедиції..
25. Обов'язки замовника, які відображаються у договорі транспортної експедиції.
26. Додаткові умови. які відображаються у договорі транспортної експедиції.
27. Порядок розрахунків, який відображається у договорі транспортної експедиції.
28. Відповідальність сторін при виконанні договорі транспортної експедиції.
29. Права експедитора
30. Права клієнта.
31. Обов'язки експедитора
32. Обов'язки клієнта
33. Порядок визначення розміру платні експедитору за надані послуги.
34. Порядок пред'явлення претензій і позовів за договорами перевезення.

2.9. ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ

В накопичувальній заліково-екзаменаційній відомості структура балів для оцінювання навчальних досягнень студентів має наступну структуру: 60 відсотків балів на поточний контроль за всіма змістовними модулями, 40 відсотків балів на підсумковий контроль. До підсумкового контролю допускаються студенти, які набрали у сумі за всіма змістовними модулями більше 30 відсотків балів від загальної кількості з дисципліни (модуля).

Таблиця 8 - Засоби і форми поточного контролю (розрахунково-графічної роботи, тестування та ін.)

Види контролю та їх стислий зміст	Обсяг у годинах
	Денне навчання
1.Тестування за змістовним модулем 1.1 (оцінка знань студентів за результатами вивчення теоретичного і практичного матеріалу змістовного модулю 1.1). Максимальна кількість відсотків балів за результатами тестування – 20.	1
2.Тестування за змістовним модулем 1.2. (оцінка знань студентів за результатами вивчення теоретичного і практичного матеріалу змістовного модулю 1.2). Максимальна кількість відсотків балів за результатами тестування – 20.	1
3.Тестування за змістовним модулем 1.3. (оцінка знань студентів за результатами вивчення теоретичного і практичного матеріалу змістовного модулю 1.3). Максимальна кількість відсотків балів за результатами тестування – 20.	1
3.Перевірка виконання розрахунково-графічної роботи	0,5

Таблиця 9 - Засоби і форми підсумкового контролю

Види контролю та їх стислий зміст
1. Проведення іспиту за навчальним матеріалом змістовних модулів 1.1; 1.2, 1.3. Максимальна кількість відсотків балів за результатами тестування – 40.
2.Захист розрахунково-графічної роботи.

2.10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

За шка- лою ECTS	За національ- ною Шкалою	Відсоток ві- рних відповідей на тестове завдання	Коментар
1	2	3	4
A	відмінно	більше 90 – 100 включно	Студент виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального ма- теріалу, володіє відомостями з ос- новної і додаткової літератури, ви- явив уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для ви- рішення практичних завдань, пе- редбачених програмою дисциплі- ни, здатний до самостійного по- повнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної ро- боти і професійній діяльності.
B	дуже добре	більше 80 – 90 включно	Студент виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального ма- теріалу, володіє відомостями з ос- новної літератури, виявив уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, передбачених програмою дисципліни.

Продовження табл.

1	2	3	4
С	добре	більше 70 – 80 включно	Студент виявив системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, передбачених програмою дисципліни, але припускається несуттєвих помилок, які може самостійно виправити.
D	З+адовільно	більше 60 – 70 включно	Студент виявив знання навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутній професійної діяльності, володіє обмеженими відомостями з
			основної літератури, виявив уміння репродуктивного вирішення практичних завдань, передбачених програмою дисципліни, припускається суттєвих помилок, які може самостійно виправити.
Е	достатньо	більше 50 – 60 включно	Студент виявив знання навчального матеріалу в мінімальному обсязі необхідному для подальшого навчання та професійної діяльності, володіє обмеженими відомостями з основної літератури, виявив обмежені уміння репродуктивного

Продовження табл.

1	2	3	4
			вирішення практичних завдань, передбачених програмою дисципліни, припускається суттєвих помилок, які може виправити лише під керівництвом викладача.
FX	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	більше 25 – 50 включно	Студент має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою дисципліни завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до повторного складання екзамену.
F	незадовільно з обов'язковим вивченням дисципліни	0 -25 включно	Студент не має знань зі значної частини навчального матеріалу, не спроможний самостійно опанувати програмним матеріалом і потребує повторного вивчення дисципліни.

Студентам, які бажають отримати більш високу оцінку за шкалою ECTS, надається можливість проведення повторного або додаткового контролю з окремих змістових модулів до початку екзаменаційної сесії.

2.11. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бібліографічні описи, інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Усе про облік та організацію транспортно-експедиторської діяльності. – Х.: Фактор, 2008. – 448 с.	1-5
2. Додаткові джерела	
1. Закон України «О транспортно - экспедиторской деятельности» от 1.07.04.г. №1955-IV – Закон № 1955.	1-5
2. Нагорний Є.В., Черниш Н.Ю. Транспортно-експедиційне обслуговування підприємств та організацій в умовах ринку. Навчальний посібник. Харків. ХНАДУ, 2002 – с.	1-5
3. Домшина С.В. и др. Опыт работы транспортно-экспедиционных фирм за рубежом, их роль в организации логистических систем. Москва, 1994. – 43 с.	1-5
4. Плужников К.И. Транспортное экспедирование. Москва, ПосКонсульт, 1999. – 573 с.	1-5
5. Воркут А.И. Грузовые автомобильные перевозки – К.: Вища школа, 1986 - 392 с.	1-5
3. Методичне забезпечення (Реєстр методичних вказівок, планів семінарських занять, інструкцій до лабораторних робіт, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни “Транспортно - експедиторська діяльність” для студентів за напрямом підготовки 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)”. Укл.: Ю.О.Давідіч. – Харків: ХНАМГ, 2009. - 50 с.	1-5

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Транспортно - експедиторська діяльність» (для студентів 5 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 1004 – «Транспортні технології», спец. 7.100403, 8.100403 – „Організація перевезень і управління на транспорті (міському електротранспорті)»

Автор: Юрій Олександрович Давідіч

План 2009, поз. 728 Р

Підп. до друку 13.11.09 р.	Формат 60х84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографії.	Умовн.-друк. арк. 1,3	Обл.-вид. арк. 1,6
Замовл. № 5514	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул. Революції, 12